

Distincțiune rară.

La jubileul de 70 de ani a Regelui Carol.

Regele Carol al României a fost născut acum șaptezeci de ani sub o zodie norocoasă. A fost unul dintre acei aleși, cărora providența le-a rezervat a avea un rol însemnat în istoria dezvoltării țării și a popoarelor. Cei patruzeci și trei de ani, de când țara românească dela Dunăre l'a ales principe al său, sunt cea mai viua mărturie pentru aceasta.

Deja doisprezece ani după suirea sa pe tronul lui Mircea, Ștefan și Mihail, Regele Carol, pe atunci încă Principe, s'a bucurat de cea mai mare cinste și distincțiune, ce o putea avea Domnitorul unui stat mic, care până atunci nici că se număra între statele deplin independente.

După luarea Plevnei de către oștile aliate ruso-române, comandată de principele Carol, i-s'a arătat acești deosebita recunoștință din partea celor mai puternici împărați ai continentului european, Alexandru II al Rusiei și Wilhelm I al Germaniei. Wilhelm I în calitate de Rege al Prusiei i-a conferit lui Carol I ordinul prusian „pour le mérite” adresându-i următoarea depeșă:

„Cu cel mai mare interes și am mărul operațiunile și vitejia trupelor Tale. Nu pot să-ți exprim destul de călduros bucuria mea pentru acest lucru și ca manifestare a sentimentelor mele îmi permit să-ți confer prin această ordinul Meu militar „pour le mérite”. Deoarece știi cât de apreciat e ordinul acesta în armata mea, conferirea lui îți va fi de sigur prețioasă. — Câte primejdii, osteneții și lipsuri ai împărțit cu trupele tale, până când, la căderea Plevnei, ai serbat un triumf frumos. Dumnezeu să-ți ajute și de aici înainte!”

Și Dumnezeu i-a ajutat Principele Carol și de atunci în colo! A devenit Rege, cucerind independența țării și a trecut cu bine prin toate pericolele, ce s'au mai ivit de atunci înaintea sa; iar acum avu deosebită și înalta satisfacție a primi dela nepotul întemeietorului împărăției germane, dela Wilhelm II o distincțiune și mai prețioasă, decât a fost aceea dela

1878, numindu-l general-feldmareșal al armatei prusiene.

Înțelegând prin scrisoarea pe care Împăratul Germaniei i-a adresat-o Regelui Carol din Achileon, dela Corfu, cu data de 20 Aprilie și care îi fu predată în persoană de principele moștenitor al Germaniei, Frideric:

„*Illustre, puternic Principe, amic, dragă Vere și Frate!*”

Nu pot să-Mi opresc bucuria de a prezenta Majestății Voastre cu prilejul serbării aniversării a 70-a de la nașterea Sa, felicitările Mele cele mai călduroase și cele mai sincere.

Maj. Voastră să fie încredințată că Iau cea mai vie și cordială parte la evenimentele, egal de îmbucurătoare pentru Ea ca și pentru credincioșii Săi supuși și că Mi este totdeauna o plăcere deosebită să cultiv relațiunile de sinceră prelinie cu Maj. Voastră.

Sînt în același timp, trebuința să exprim, cu această ocaziune, sentimentele Mele cele mai călduroase pentru viul interes ce Maj. Voastră a arătat și păstrat armatei Mele precum și pentru largă bunăvoință și sollicitutine ce nu încetează să manifesteze regimentelor Sale.

Rugând pe Maj. Voastră să primească gradul de Feld-mareșal în armata Mea, mă asociez cu armata Mea în urarea călduroasă ca Dumnezeu să păstreze pe Maj. Voastră încă multă vreme în constantă sănătate și vigoare.

Am însărcinat pe fiul Meu, A. Imperială și Regală, de a remite M. V. epoleții purtând însemnele de General-Feld-Mareșal.

Cu asigurarea stimei Mele celei mai perfecte și a sincerei Mele amicitii, sînt al M. V. iubitor Frate și Văr

Wilhelm.

Regele Carol luând în primire această scrisoare dela Principele Frideric, a răspuns prin următoarele mult grațioase cuvinte:

„Sunt extrem de fericit și căt se poate de surprins de raris distincțiune pe care Majestata Sa „Împăratul, ilustrul Vostru tată „Mi-o acordă, numindu-Mă general Feld-Mareșal în glorioasa Sa „armată.

„Cuvintele nu pot să exprime „in deajuns ceea ce simte sufletul Meu in acest moment solemn.

„Arunc în urmă o privire asupra unei jumătăți de secol de relațiuni intime, care Mă leagă strâns „cu armata prusiană și-mi amintesc cu recunoștință de zilele de „mult trecute, unde, în falnicul regiment de gardă, am făcut școala „cea mare și am învățat arta războiului, care mi-a îngăduit să-mi conduc armata la izbândă.

„Totmai acestor două lucruri „atribui Eu hotărârea M. S. Împăratului de a-mi încredința bastonul de Feld-mareșal.

„Bastonul acesta pentru mine „are o înedită însemnătate, de „oarece Alteța Voastră Imperială „a fost însărcinată să mi-l dea.

„Vă rog să transmiteți ilustru- „lui vostru părinte expresiunea „profundei Mele mulțumiri și să-i „spuneți, că Eu și cu oștilele mele „sunt mândru, că am fost primit „în rândurile Feld-mareșalilor im- „periului german“.

Să dea Dumnezeu, să se continue cât mai îndelungat această măreață carieră domnească spre folosul și binele țării și a poporului, în a căreia frunte Regele Carol I. se bucură azi de atâtea cinste în lumea întreagă!

Revista politica.

Săptămâna aceasta este săptămâna crizei guvernului coaliției. De patru zile se țin lanț în Viena conștiințuirii peste conștiințuirii între miniștrii ungari și austriaci și între referenții ambelor guverne, că doar doar le va succede a ajunge la o înțelegere în ce privește cestiunea băncii. După cum stau însă lucrurile, nu sunt de loc speranțe să se ajungă la o înțelegere, iar în cazul acesta guvernul va trebui să demisioneze. De pe acum însă un lucru e limpede și lămurit, că toată criza nu este altceva decât o apucătură pentru a îmbăta lumea din nou cu apă rece. Totul va rămânea unde a fost până acum. Se va forma un nou partid tot cu Kos-

suth și Apponyi în frunte, dar în esență nu se va schimba nimic.

După știrile mai nouă proiectul unei bănci de cartel a căzut. Kossuth se va prezenta mâne sau poimane în audiență la Maj. Sa și își va spune părerea. Dela hotărârea Maj. Sale va depinde apoi cum se va desvolta criza. Un lucru e sigur, că Maj. Sa nu-și va da invoirea pentru o bancă independentă ungară. Miniștrii ungari se vor întoarce Sâmbătă sau Duminică la Budapesta, își vor prezenta dimisiunea, iar în ședința de Luni a dietei vor raporta despre demersurile făcute la Viena. Dieta se va amâna apoi până la rezolvarea crizei, iar în timpul acesta va conduce în mod provizor agende guvernului tot cabinetul actual.

In Viena a făcut mare senzație știrea, că Maj. Sa a chemat la sine prin telegraf pe br. Fejervari, fost ministru-presedinte după căderea guvernului Tizza și înainte de venirea la putere a guvernului de azi al coaliției. Br. Fejervari a sosit la Viena și astăzi va avea audiență la Majestatea Sa. Kristoffy, fostul ministru de interne sub Fejervari și primul ministru, care a stăruit să se introducă votul universal în Ungaria, se află deja de mai multe zile în Viena, așteptând să fie chemat în audiență. În cercurile competente se dă mare însemnătate prezenței lui Fejervari și Kristoffy la Viena.

Cestiunea închiderii școlilor confessionale nemaghiare, care s'a discutat și se discută și la noi, preocupă în măsură mare și pe frații noștri slovaci. Ziarul slovac „Narodnie Noviny” publică o serie de articole asupra acestei cestiuni, în cari propune să se închidă școlile, iar învățătorii să predea numai religia și cântările bisericesti, iar istoria biblică să se predea în formă de conferințe. Pentru a da învățătorilor, cari ar perde pensia, o compensație, ziarul propune crearea unui fond de pensii prin subscripție publică.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Preotul din Cucuței.

— După A. Daudet. —

Preotul din Cucuței își iubeste foarte mult poporeni și ar fi cel mai fericit om, dacă iubiiți lui Cucuțeni ar arăta mai multă dragoste bisericii. Lucrurile au mers din ce în ce mai rău și bietul preot s'a luat de gânduri. În sfârșit a venit o vreme, când numai badele mai veniau să asculte Sf. Liturghie.

Ce se gândi și ce se răsândi vrednicul preot — ca să aducă turma la staul, că într-o Duminică, dădu veste prin sat, să vie toată lumea la biserică, că are să le spuie o taină mare.

Și i-se umplu sufletul părintelui de bucurie, când văzu biserica plină. Se cam grăbi cu slujba și după cetirea evangheliei, se sul la predică.

— Oameni buni, credeți-mă, zise el! Eu, păcătosul rob al lui Dumnezeu, am fost în noaptea trecută la poarta raiului.

— Ce e, drept credinciosule, ce te aduce pe aici? Imi zise sf. Petru.

— O, sf. Petre, tu care îți cheie raiului și cartea cea mare a fericitorilor, spune-mi, te rog, e vr'un Cucuțean de-al nostru în Raiu?

— Nu pot să nu-ți ascult rugăciunea... așteaptă numai să caut!..

Și sf. Petru lăsă cheile jos, își puse ochelarii și deschise cartea cea mare.

— Cucuței ai zis?... Cu...cu... a! am găsit, dar imi pare foarte rău... mari păcătoși au fost răposaiți poporeni ai Sf. tale. Uite, toaia e albă, nici un Cucuțean nu e în Raiu!

— Vai de mine! Nu e nici unul? Unul măcar? Vai mie! vai lor!

— Ei lasă, adăugă sf. Petru, nu te mai amări pentru păcătoși. Vina e numai a lor. Dacă vrei însă să-i vezi și să ști unde sunt, apucă pe poteca asta, pe aici și la capătul ei. vei afla tot ce vrei. Domnul cu tine. — Amin!

Și-mi închise Poarta. Ce era să mai fac? Cu sufletul plin de mahnire o luai încocoți imi arătase. Era o potecă lungă, lungă și care dela o vreme era plină numai de jărtatic și smoală aprinsă. Pasămi-te, oameni buni, că era calea Iadului.

Tremuram tot și asudasem, dar nu mă lăsăm, că era vorba de răposaiții mei fi sufletești. De altfel nici nu mă ardeam, căci eu eram cu sufletul curat și apoi am uitat să vă spuie că sf. Petru imi dăduse și-o păreche de opinci mântuitoare de toate relele. În sfârșit, cu chin, cu vai, am ajuns la capătul potecii. Și ce să văd acolo? O poartă neagră, mare, mai mare ca bradul

dela răspântia din vale. Și ce lucru grozav! Poarta era deschisă, nimeni nu o păzia, nimeni nu ținea cheile și intrau păcătoșii cu grămada, cum vă împinge diavolul, de intrăți voi Duminica la cărciumă...
Părul mi se făcuse măciucă — mai cu seamă că dincolo de poartă mi se părea că văd o prăpastie neagră, care lumegă și n'auziam decât vorbe de ocară, gemete și urlate. Deodată simții o durere mare în spate. Tipai și mă întorsei. Un diavol încornurat se uita încrunțat la mine și ținea într-o mână țâpoul cu care mă împunsesse.

— Haide, ce faci? Intră odată! Ce? Mai stai la gânduri?
Inghetasem de spaimă și uitasem să-mi fac și semnul Sf. cruci. Totuși avui puterea să zic:

— Eu nu intru, că sunt robul drept credincios al lui Dumnezeu și preot în Cucuței.

— Păi, dacă ești preot, ce cauți aici? Ce vrei?

— Vreau... vreau... și tremuram tot, vreau să știu, dacă se poate, dacă e vr'un Cucuțean pe aici?

— A! Cucuțeni? Ce te mai prefaci? Parcă n'ai ști că toți Cucuțenii vin aici! Leoată, nu glumă! Ia poftim și vezi cum îi rânduim noi pe Cucuțenii tăi!..

Și m'apropiai de poartă, oameni buni și cu multă temere și scârbă, mă uitai în jos, în fundul Iadului și văzui în flăcările și chinurile Gheenei — văzui, oameni buni, văzui pe Mână-Lungă, pe Ion al Marandei, răposatul, care nu da de loc pe la biserică, pe Catalina lui Stancu, care-și dădea velințele pe rachiu, pe Gheorghe al Stanei care își făcea mămăligă mai mult cu mălaiul vecinului, pe Păcălici, care-și răsese de tot satul, pe Ioana care cotrobăia prin cotețele altora după ouă și pe Viad al Bărbătoaiei care umbla cu sumanul rupt și cu luleaua în gură și fugia de mine ca de un căne turbat și pe Nicu cu Maria lui și pe Nicoară și pe Ghiță Cărciumarul și pe Vlase și pe alți mulți păcătoși, cari n'au putut să intre în împărăția lui Dumnezeu...
Preotul se opri puțin, iar poporeni mișcați începură a suspina și a geme, văzându-și în Iad, care pe bunică, care pe tată, mătușe, soră, văr, rude mai depărtate, tovarăși și prieteni...
— Vedeți, oameni buni, începui iar preotul și fiindcă mie mi-s încredințate sufletele voastre, trebuie să vă mântuesc. De mâne încep cu sârguință, pe rând ca la moară — să veniți să vă spovediți, să chemăm îndurarea cerească pentru păcatele voastre — Luni bătrânii, Marți copiii, Miercuri flacăii și fetele, Joi bărbații, Vineri femeile, Sâmbătă pe dascălul, pe lătruție — numai să ne ajungă o zi întreagă

Sinoadele Bisericii gr. or. române.

In Duminica Tomii s'au deschis în Sibiu, Caransebeș și Arad sinoadele obișnuite anuale. Din discursurile de deschidere rostite cu această ocaziune de I. P. S. Metropolitul Ion Mețianu, de P. SS. Ioan Papp al Aradului și de Prea Cuviosia Sa Archimandritul Filaret Musta, străbate adâncă îngrijorare pentru viitorul Bisericii și școlii române, atât de greu amenințate prin ultimele legi votate în dieta țării și prin cunoscutele ordonanțe ale Ministrului Apponyi.

Acestei îngrijiri, a dat expresiune deosebit Archimandritul Filaret Musta, care deschizând Sinodul eparhial al Caransebeșului, a zis între altele următoarele:
»Dacă privesc în viitor, puțină îndesătură sufletească pot să am, pentru că astăzi nu văd condițiunile priincioase unei dezvoltări neconturbate, unei întăririi și înviorării a bazelor constituționale, de fericiții înaintași ai noștri. Mă mângâie însă făgăduința Mântuitorului, că biserica fiind zidită de piatră, nici porțile iadului nu o vor sfărâma. Mă mângâie speranța, că reprezentanții clerului și ai poporului își vor da seamă de datoria lor și în bunăînțelegere vor lucra la delaturarea tuturor obstaculelor ce obvin..»

De altă parte P. SS. Episcopul aradului a arătat situațiunea grea în care se află astăzi școala noastră populară.

»Școala noastră populară, chemată a da odraslelor nevinovate a poporului nostru cunoștințele generale de viață, și astfel a pune baza vieții culturale a acestui popor, — a zis P. S. Sa — a ajuns astăzi într-o situație dintre cele mai grele din câte a avut vreo dată școala unui popor, cum este și poporul nostru, care pe lângă toată sărăcia lui n'a pregătit a aduce jertfele posibile pentru a se ridica în cultură și bunăstare prin școala sa confesională.

Cele trei sinoade ale bisericii gr. or. române s'au ocupat până acuma mai mult cu formalitățile obișnuite, verificându-se mandatele deputaților sinodali și alegându-se diferitele comisiuni. Despre hotărârile ce se vor lua zilele aceste în Sibiu, Arad și Caransebeș vom aduce amănunte în numărul viitor popular.

Cu posta de azi am primit din Sibiu următoarea corespondență:

Consistoriu gr. or cu reședința în Cluj.
Sibiu, 20 Aprilie n.

In ședința de azi, Miercuri, a sinodului archidiecezan din Sibiu dep. *Nicolau Ivan*, asesor consist. a prezentat în numele mai multor deputați următoarea propunere:

Deoarece sinodul archidiecezan, prin concluzul dela 9 Aprilie 1904 nr. 57 a luat cu aprobare act despre concluzul congregual nr. 64 din 1900, prin care s'a decretat, să se înființeze pe teritoriul archidiecezei o nouă eparhie, cu reședința în Cluj, a stabilit cheia de proporție despre împărțirea fondurilor numind și protopresbiteratele din cari are să se componă noua dieceaz, și deoarece după toate probabilitățile, în constelația de azi, executarea

— și Duminică ușurați și aproape de calea mântuirii să veniți să ascultați sf. evangheliu. Oameni buni, când grăul e copleșit trebuie să-l seceri; când vinul e tras, trebuie să-l bei, când sufletul e plin de păcate, trebuie să-l măntuiești! Domnul cu voi. Amin!

Iar în noaptea de după predică, cu adevărat că vrednicul preot s'a visat la poarta Raiului, în mijlocul turmei sale credincioase, cu cădelnițe numeroase, cu un cor de copii, cu făclii aprinse și cu Iftimie Dascălul, pe care biruise să-l măntuiească și pe el...

Iar după Duminica aceea, pe care mult timp o ținură minte poporeni, s'a făcut totul după cum spusese preotul, care până în adânci bătrânețe a fost multumit de robii credincioși din Cucuții despre a căror evlavie mersese vorba până la Mitropolie...

D. Munteanu-Râmnic.

Cântece populare din Bucovina

adunate de Vasile Grămadă din Zaharești.

Alunaș cu-alune multe...
Eu mă duc, puică, la munte,
Tu rămâi cu gânduri multe;
Eu mă duc, puică, la țară,
Tu rămâi cu gânduri eară;

concluzului congregual proiectat are să rămână multă vreme neexecutat în paguba vădită a intereselor noastre culturale, a unei administrații mai corecte, și a unei controale mai severe, pentru părțile cele mai espuse ale archidiecezei propunem:

»Sinodul archidiecezan invită consistorul archidiecezan, să înțrevină prin consistorul metropolitan la congresul național bisericesc, ce se întrunește în sesiune ordinară în anul acesta, ca să încuviințeze înființarea unui consistor, cu reședința în Cluj, pentru cele 13 protopresbiterate din nordul archidiecezei, care consistor să aibă toate atribuțiile, cari le are azi consistorul din Oradea-mare, dându-i-se jurisdicțiune de a conduce toate afacerile administrative bisericești, școlare și epitropicești în mod independent, asupra protopresbiteratelor ce-i aparțin, rămânând în comuniune numai fondurile indivizibile și seminarul și având Archiepiscopul dreptul de a hirotoni și a hirotezi pe preoții și protopresbiterii aleși și întăriți de consistorul diecezei celei nouă. — Înființarea consistoriului din Cluj nu alterează dreptul normat în statutul organic de reprezentare în corporațiunile noastre bisericești, sinod și congres, cari vor rămâne și în viitor comune.

Vasile Almășan, Nicolae Ivan, Dr. Zosim Chirtop, Dr. Vasile Preda, Dr. Aug. Bodea, Galacteon Șagău, Vasile Duma, Dr. Eusebiu R. Roșca, Dr. Ioan Popescu, Dem. Comșa, Dr. Petru Șpan, Petru Popovici și Dr. G. Bizura deputați sinodali.

Aniversarea de 70 ani a Regelui Carol.

Martți s'au împlinit 70 ani dela nașterea Maj. Sale Regelui Carol al României. Aceasta zi aniversară a fost sărbătorită în întreaga Românie cu o deosebită bucurie și strălucire. Deosebit de frumoase serbări au avut loc în București, unde a sosit Luni principele moștenitor al Germaniei, Frideric Wilhelm, pentru a prezenta Maj. Sale Regelui Carol felicitările Impăratului Wilhelm și a-i preda bastonul de mareșal al armatei germane, o distincție, care până acuma au avut-o numai Maj. Sa Monarhul nostru și Regele Angliei.

Martți s'a oficiat la Metropolia din București un serviciu divin solemn, la care au luat parte Regele, Regina, principele moștenitor al Germaniei, principii și principesele române împreună cu o mare suită. În pridvorul catedralei, Suveranii și principii, au fost întâmpinați de d-nii I. I. Brătianu, președintele consiliumului, și de toți d-nii miniștri. La intrarea în biserică, Metropolitul Primate, încunjurat de înaltul cler, a primit pe Majestățile Lor și Altețele Lor, cu sfânta evangheliu, la care Ei s'au închinat. În urmă au fost conduși în fața altarului, unde s'a oficiat Te-Deumul. După Te-Deum a fost o recepție la palatul Metropoliei.

La orele 11 după terminarea recepției dela palatul Metropoliei, a avut loc defilarea trupelor pe bulevardul Maria în dreptul străzii Bibescu-Vodă. Defilarea a fost primită de M. S. Regele, care avea la stânga pe frîntul de coroană german. Defilarea a fost comandată de d-l general Coandă. Defilarea s'a terminat la oarele

12, când trupele s'au înapoiat la casărmile lor.

Seara s'a dat în sala tronului un mare prânz. La șampanie cel dintăiu a toastat Maj. Sa *Regele*, în limba germană. Suveranul a început prin a mulțumi Maj. Sale Impăratului Wilhelm pentru marea distincție ce l-a făcut acordându-i bastonul de mareșal. Cu atât mai mult se simte măgulit de această atenție cu cât această înaltă onoare n'a avut, până azi, decât împăratul Austriei. Maj. Sa a amintit apoi de relațiunile pretinsești ce există între puternicul imperiu și țara românească și a terminat închinând pentru Maj. Sa împăratul Wilhelm și pentru imperiul german.

La aceste cuvinte, muzica militară a intonat imnul imperial.

A. Sa Imperială *Principele Friderich al Germaniei* s'a sculat apoi și a răspuns că Impăratul Germaniei a făcut deosebita distincție Suveranului României pentru stima ce l-o poartă și pentru legăturile strănse ce există între Casa Imperială și Casa domnitoare din România. A. S. Imperială a toastat apoi pentru Maj. Sa Regele, pentru propășirea României și pentru o cât mai strânsă legătură de pretinție între Germania și România.

Muzica a intonat imnul regal.

În timpul zilei de Martți, Principele moștenitor al Germaniei a vizitat parcul Carol I, unde se află încă numeroase palate de pe timpul expoziției. A mai vizitat apoi diferite instituțiuni, precum Ate-neul român, »Vatra Luminoasă« și altele. Seara a azistat la reprezentațiunea de gală, dată în teatrul național.

Eri dimineață a plecat spre valea Prahovei spre a cerceta localitățile petrolifere și salinile, iar Vineri va călători la mare, la Constanța.

Pressa germană conține elogi-oase articole asupra jubileului Regelui Carol. Iată ce scrie »National-Zeitung«:

»In acest tânăr stat român, unde nu se vede decât progres și dezvoltare, se recunosc rezultatele muncii comune a unui Suveran liberal și a unui popor inteligent, călăuzit de un patriotizm devotat.

»Deviza Regelui Carol este *Nihil sine Deo* (Nimic fără Dumnezeu). Iată principiul după care Regele României s'a condus în tot decursul vieții sale, binecuvântată până la vârsta sa atât de înaintată.

Ziarul »Post« scrie:

»Noi Germanii, putem să fim mândri fiindcă un membru din marea familie Hohenzollern, chiar român, a făcut o operă mare, care e o fală pentru cultura germană.

»Gazeta Germaniei de Nord« amintește într'un articol despre ziua aniversării de 70 de ani a Regelui Carol, munca Sa plină de greutate, la care acest Suveran atât de înțelegător fu chemat foarte de vreme și cum a știut prin energie, pricepere, statornicie și abnegație să găsească soluțiunile tuturor dificultăților.

Că, ori unde-i poposi,
Eu de buu folos ți-oi fi:
Din ochi negri-oi lăcrăma
Murguți-ți-ai adăpa,
Și păr negru-oi despleti
Pe murgul l-oi praponi.

Două noroace.

(Poveste).
Erau odată doi boieri, frați buni — și frați într'un noroc mare și frumos — și amândoi o duceau de când binele. Trăiau în bună pace și înțelegere, ba încă fiecare din ei îi creștea inima văzând că și fratele are atâtea îndesulare.

Dela o vreme însă, pe fratele cel mai mare îl mușcă de inimă șerpele ambiției și vru să întreaică în bogăție pe cel mai mic. Dar ori cât se frământa el, nu era chip să) rămâne, pentru că Norocul lui era tot așa de mare ca al celuiilalt.

Pe când se învânceau mai amarnic, numai iacăță udeava, pe câmp, se întâl-nesc și Noroacele lor și se iau la bătae. Norocul celui mai mare, care simția ce-i în inima stăpânului său, s'a luptat mai dușmănește și l'a omorât pe al celui mai mic; pe urmă l'a luat în spate și l'a dus de l'a îngropat.

Atunci, ca prin minune, a început a

Omagiul Reginei Elisaveta.

Maj. Sa Regina Elisaveta a României a dedicat augustului ei soț, regelui Carol cu ocaziunea aniversării de 70 ani dela nașterea Sa, o poezie, care a apărut în ziarul »Neue Freie Presse«. Această poezie, scrisă în limba germană, a fost tradusă în românește de d-nii Ion Bârsan și V. Teconția precum urmează:

Omagiul Reginei.

Când șaptezeci sunt anii
Ce-apasă greu pe umăr,
Străvezi tu măreția
Ce 'mbracă acest număr?

De-au fost și nopți dormite,
Nu-ți dai de ele seamă,
Căci multe-au fost în care
Durerea-ți cerea vamă.

Și dacă porți coroană
Prea mare-i greuul vieții,
Ca liniștea să-ți fie
Tovarăș bătrâneții.

Căci munca nu-l așteaptă
Pe cel răpus de trudă,
Cu bicu de foc îl mână
Din zi în zi mai crudă.

Ci dulce-ți pare viața
Ș'a trudei sâlciciei
Când prin belșug de holde
Voios un vânt adie.

Deci nu 'n zadar pozoaba
Pe creștetu-ți albește:
Ce-a fost ursit de Domnul
Prin Domnul se împlinește.

Revoluția în Turcia.

Impărăția turcească trece prin o criză grea, a cărei sfârșit nu se poate încă prevedea. Veștile ce ne sosesc din Constantinopol sunt tot mai alarmante și prevestesc apropiata cădere a Sultanului Abdul Hamid și proclamarea noului Sultan în persoana lui *Reșad Effendi*, fratele mai mic al Sultanului. Turcii tineri, despre cari la început se credea că și-au perdut tot terenul în urma revoltei militare din Constantinopol, s'au recales în curând și astăzi sunt iarăși stăpânii situațiunei.

După știrile mai nouă, situațiunea e de atare, încât în fiecare moment ne putem aștepta la lovitura finală. Trupele turcilor tineri, cari s'au concentrat în jurul Constantinopolului, sunt gata în fiecare moment să intre în oraș și să proclame pe noul Sultan.

Ediția pariziană a ziarului »New-York Herald« anunță că s'au început tratativele între palatul Ildiz și comandantul suprem al trupelor junilor turci din San-Stefano. Condițiunile puse de junii turci sunt foarte grele. Hussein pașa cere în numele comitetului și al armatei abdicarea Sultanului și extradarea fiului Sultanului, Mehemet-Brhan-Eddin, care este considerat ca organizator al mișcării pornite contra turcilor. În caz când Sultanul nu ar ac-

se risipi averea celui mai mic și, în scurtă vreme a sărăcit de n'avea, vorba ceea, nici cenușă în vatră.

Fratele mai mare s'a bucurat pe deoparte, dar pe de alta făcându-i-se milă, l'a dăruit cu doi boi și o vacă. Instalat a primit cu bucurie dacul și plângând i-a mulțămit, că el era om bun la inimă și nici nu știa ce se 'ntâmplatase cu Norocul lui... Da să nu zici dumneata, cum i-a luat în primire, și boi și vacă, au perit ca trăsniți... Vezi că Norocul lui murise, șacu, unde era chip să se mai ție ceva de dănsul!

Fratele mai mare, în loc să l'ia atunci pe lângă el și să l'asădă pe un frate ce-i era, l'a tocmit slugă și l'a trimis pe moșie la niște hambare și coșere (pătule). Acolo trăia el într'un bordeiu păcătos, ziua muncind pe câmp deavalma cu ceilalți oameni, iar noaptea având ochii în patru să nu se fure ceva, după cum îi hotărâse frate-său.

Odată, cum veghea el pe lan, în puterea nopții, numai ce i se pare că aude un glas. Se pune el de pândă, ascultă... Și iacăță zărește printre ciâi o arătare și aude lămurit o gură de om ocărănd și suzind că de ce nu seceră oamenii bine și nu străng spicele! Omul nostru se sprinteni străngând cu amândouă mâinile băta ce avea cu el, și sărind iute, se prăpăi înaintea mătăhălii:

Actele de fondare a azilului Elena Doamna.

Se știe că una din operele de căpetenie ale răposatei Doamne Elena — căreia poporul îi zice *Domnița*, ce era pentru el sinonim cu caritatea — este Azilul Elena Doamna, fondat de ea la 1862 și care a fost gata la 1863, când a și început să adăpostească peste una sută de copile orfane, plus copii dela institutul Gregorian din Iași. Iată decretul domnesc din 19 Iulie 1862, privitor la fondarea Azilului:

Alexandru Ioan I. Cu mila lui Dumnezeu și Voința Națională, Domn al Principatelor-Unite.

La toți de față și viitori sănătate. Asupra raportului președintelui consiliului nostru de miniștri;

Pretuind dorința ce Măria Sa Doamna a arătat pentru crearea unui azil spre creșterea copiilor orfani, alături cu acela ce există astăzi la Cotroceni;

Văzând darea de una mie galbeni ce a făcut din caseta sa personală spre clădirea acestui stabiliment;

Considerând propunerea făcută de ministrul nostru președinte al consiliului, că acest stabiliment să poarte numele *Elena Doamna*, ca o creațiune dictată de sentimentele filantropice ale Măriei Sale Doamnei;

Am decretat și decretăm ce urmează.

Art. 1. Suma de o mie galbeni se va întrebuița îndată la începerea clădirii Azilului Orfanilor, prin îngrijirea președintelui consiliului, ministru din înăuntru.

Art. 2. — Acest azil al orfanilor se va clădi pe costișa de lângă palatul Cotroceni și va purta numele patronului ei: *Elena Doamna*.

Art. 3. — Președintele consiliului, ministru dinăuntru, ne va supune prin deosebit raport, chibzuirea sa asupra mijloacelor pentru complectă săvârșire și organizațiune a acestui stabiliment.

Art. 4 și cel din urmă. Președintele consiliului etc., este însărcinat cu executarea acestui decret.

Alexandru Ioan I.

Dat în București etc.

Iată și epistola generoasei Doamne către N. Kretulescu, președintele consiliului:

Domnule președinte al consiliului,

Ziua de ieri a fost consacrată de mine în vizarea mai multor stabilimente de binefacere, precum spitalele civile, de maternitate, acela al copiilor dela Filantropia și Izraeliților. Pretutindeni am constatat rezultatele cele mai excelente în toate direcțiunile, pentru care sunteți rugat, domnule, a arăta mulțumirea mea atât domnilor medici însărcinați cu căutarea bolnavilor, cât și funcționarilor acestei administrațiuni.

Ceeace m'a impresionat mai mult și decât aceste ajutoare atât de simțite, unde o mulțime de nenorociți găsesc mângăie-

rea lor și ceea ce a atins în destul măsura mea, este imperfecțiunea unui institut caritabil, pot zice mai necunoscut, însă ale cărui lipsuri lasă o lacună destul de regretabilă în instituțiunile de binefacere.

Voesc a vorbi de azilul copiilor găsiți, creat la câțiva pași de Cotroceni, în o pozițiune încântătoare și care n'are alte mijloace efective și asigurate decât modesta sumă de un galben de copil, alocat de guvern pentru întreținerea doicei. Acest stabiliment care are până acum 10 copile, niminea nu poate tăgădui că este foarte insuficient, căci o mulțime de copii de amândouă sexe se găsesc astăzi risipiți în locuri deprtate, din care cauză nici că se poate priveghea creșterea lor cu toată atențiunea cerută.

După ce am vizitat acest Azil de copii, la Cotroceni, m'am încredințat ocular de rezultatele dobândite, printr'a eastă faptă atât de umană cât și inteligentă, m'am convins de neapărata trebuință ce este d'a se da acestui Stabiliment mijloacele trebuitoare pentru a se putea dezvolta și a corespunde prin urmare cu adevaratul scop pentru care este creat.

Cred că se va putea ajunge cu ușurință la realizarea unei asemenea dorinți căci, ceea ce s'a dobândit prin silințe individuale probează în destul ce rezultate s'ar putea produce dacă pe lângă consacrarea a o parte din resursele destinate de stat pentru acest Azil de copii găsiți, s'ar cere totdeodată la aceasta și ajutoare particulare. Pentru un fapt dară atât de umanitar ca acesta și care se poate atribui inițiativei și generozelor sacrificii ale domnului și doamnei Davila, voind să contribuiesc și eu cu partea mea, vă înaintez cu această ocaziune, din caseta mea, suma de o mie galbeni, pe care vă rog a-i pune la dispozițiunea administrațiunii serviciului sanitar.

Doresc cu tot dinadinsul, domnule, ca fundamentele unui ncu Azil să poată fi așezate fără întârziere și insist totdeodată a fi lângă acela ce există astăzi, ca anexul lui, pe costișa de lângă grădina Palatului Cotroceni. Cu chipul acesta vou aveți sub ochii mei micii copii deveniți protejații mei, pe cari îmi propun a-i vizita adesea rezervându-mi supravegherea personală și specială a acestui Stabiliment, unde vor găsi îngrijirile părintești și căldura sănului familiei, de care au fost atât de crud lipsiți.

Conștientă în zelul și sollicitudinea d-voastră, pentru interesele publice, vă recomand în particular, d-le Președinte al Consiliului, acest Azil de copii găsiți și nu puțin vom aprecia silințele ce veți depune în sprijinul dezvoltării acestui institut ce'l iau sub patronajul meu.

Primiți etc.

Elena Doamna.

Anul 1862.

Poetul V. Alexandri a dăruit manuscrisul Poeziilor Populare pentru folosul azilului; liste de subscripții, loterii, reprezentații teatrale, nimic n'a lipsit și rezultatul bănesc a fost de 400 și mai bine de mii de lei vechi. În anul 1863, clădirea azilului era pe jumătate gata și a putut primi

eleve în aripa stângă. Cu prilejul acesta, s'a bătut și o frumoasă medalie comemorativă.

CONVOCARE. Despărțământul Reghinei, aparținător Reuniunii *Învățătorilor din Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș*, în înțelesul statutelor sale conform concludului luat în adunarea precedentă, își va ține adunarea generală de primăvară la 5 Mai st. n. a. c. în comuna Kincesesf — *Chincoș* — la care adunare, onorații domni preoți ca directori școlastici, spectati membrii fondatori, ordinari și ajutători, precum și toți aceia cărora le zace la inimă cauza învățământului elementar, prin aceasta cu toată onoarea sunt invitați.

PROGRAMA: 1. Ascultarea serviciului divin la 8 oare. 2. Esmiterea comisiunilor: a) pentru critica prelegerii practice; b) a acelei pentru constatarea membrilor prezenți, culegerea taxelor și înscrierea de membrii noi; c) pentru apărarea disertațiilor cetite în adunarea prezentă și d) pentru critica edificiului și a recușitelor școlastice. 3. Ascultarea alor două prelegeri practice: a) >Descrierea cărții < cu elevii din desp. I. de învățatorului suplent local Vasile Cristea și b) >Cu ce măsurăm timpul<, care se va propune paralel în limbea română și maghiară cu elevii din despărțământul III—IV-lea de unul dintre învățătorii prezenți. 4. Deschiderea adunării. 5. Citirea protocolului luat în adunarea precedentă. 6. Laurian Maior învățător în Maroslaka — M. Huduk — și Romul Catarig învățător în Görgénysszentimre — Gurghiu — vor diserta câte o temă liberă. 7. Comisiunile de sub punctul 2, își fac raportul. 8. Raportul cassarului și al bibliotecarului. 9. Alegerea disertațiilor pentru adunarea de toamnă. 10. Alegerea alor doi membrii cari vor lua parte la adunarea generală dela Blaj. 11. Evențuale propuneri. 12. Alegerea alor doi membrii pentru verificarea protocolului. 13. Închiderea adunării.

Reghin, la 15 April 1909.

Georgiu Maior,
președinte.

Gregoriu Bucur,
notariu.

Prognoza sau prezicerea vremii.*)

Poporul nostru român urmărește cu deosebită atențiune semnele, din cari s'ar putea deduce la schimbarea vremii. Așa de ex. când rândunelele zboară aproape de pământ, când porcii vin din ciurdă cu paie în gură, când fumul eșit din hornuri se sloboade spre pământ, când cântă cocoșii ziua sau se umezește sarea etc. poporul pe baza experințelor proprii sau a altora ne proroceste — și de cele mai multe ori nu fără temei — că are să se schimbe vremea, are să plouă. Și aceste semne — nu trage nimenea la îndoială, — își au cauzele lor naturale.

Dintre fenomenele naturale abia ne interesează ceva mai mult, ca schim-

*) Prelucrată după Sig. Karvazy.

bările, cărora e supus aerul atmosferic. Schimbările acestea sunt atât de însemnate, încât oamenii învățați — astronomii — deja din timpurile cele mai vechi purezând dela aceste schimbări cercău să profetească schimbarea vremii.

Putem cu tot dreptul accentua, că succesul sau nesuccesul lucrărilor noastre zilnice depinde mare parte dela umblarea vremii. Folosul sau paguba plugarului, progresul sau regresul comerțului, ușurința sau greutatea comunicațiunii pe uscat sau pe apă — toate dela ce alta depind, decât dela mersul vremii? (Aici nu pot să nu amintesc o plagă, pe care de presnte cu toții o simțim: ieftinirea nemaipomenită a vitelor noastre de ex. și în urma acesteia năcazul cel mare pe toată țara, de unde și are cauza, decât dela lipsa nutrețului provenită în urma umblării nefavorabile a vremii pentru ierburi — în general pentru nutrețe?)

E de mare însemnătate prezicerea sau prognoza vremii, întru cât adecă se poate aceasta din cauzele naturale.

Știința meteorologică, în legătură cu știința matematică nu e veche, ci își are începutul abia prin anul 1870.

Le Verrier Urban,

renumitul astronom francez, care a descoperit planetul Neptun, a pus bază prognozei pe cale sinoptică. Metodul de observare a susnumitului astronom stă în aceea, că el, însemnând pe o hartă observările câștigate în diferite puncte ale globului pământesc, teritoarele de sub aceeași poziții le-a însemnat cu linii cercuale, iar această procedură repetindu-o zi de zi, pe baza studiilor serioase și încordate, a putut face de mai înainte combinații asupra schimbării vremii.

Pentru înțelegerea celor expuse mai sus, e de lipsă să amintesc pe scurt despre felul schimbării aerului, precum și despre schimbările fundamentale ale acestuia.

Aerul, asemenea mării, încă e supus mișcărilor de undațiune; prin urmare și în aer, ca și în mare se formează ridicături și adâncimi; iar aceste ridicături — să zicem valuri — și adâncimi, merg spre o anumită direcțiune.

E lucru știut cumcă aerul exerciază presiune asupra suprafeții pământului, iară această presiune se poate măsura cu barometrul. Lucru natural că acolo, unde deasupra noastră se află val de aer, stratul de aer va fi mai des și presiunea mai mare, ca în acele locuri unde se află adâncimi de aer.

Dacă datele aceluiași observări, câștigate în același timp în diferite puncte le însemnăm pe o hartă, iar locurile supuse aceluiași presiuni le împreunăm cu o linie, vom curoaște și ști sigur unde se vor afla valuri și unde adâncimi de aer și în modul acesta vom putea urmări cu atențiune mersul și direcțiunea undațiilor aerului. Valorile atmosferii în raport cu

coace. Intre aceste lucrări în prima linie stă podul „Regele Carol I” dela Cerna-Vodă Fetești. Cheltuelile făcute numai cu construcția acestui pod a cărui lungime trece de 4 km. se ridică la suma de 25 milioane lei. Construcția acestui pod a înzestrat pe deoparte țara cu una din cele mai de seamă lucrări folositoare și de artă, iar pe de altă parte a alipit pentru totdeauna Dobrogea și pe Dobrogeni de restul țării.

În legătură însă cu această gigantică lucrare stă o alta, care are o importanță capitală pentru întreaga noastră viață economică. Vreau să vorbesc de portul Constanța, cu care s'a cheltuit până acum câteva zeci de milioane și se vor mai cheltui încă până la terminarea lucrărilor, când vom avea 3360 m. lungime de cheiuri, unde vor putea acostă vasele, față de 300 m. cât aveau la 1884 când l'am cumpărat dela Englezii. Când lucrările portului vor fi terminate, vor putea acostă și adăposti în port 30 vase mari, iar portul și orașul Constanța din neînsemnat și aproape în ruină, cum l'am moștenit, va ajunge

unul dintre cele mai însemnate orașe ale țării. Cheltuelile făcute cum și acele care se vor mai face cu executarea acestor 2 lucrări, sunt însă mici față de foloasele economice ce se realizează, căci pe aici se scurge mare parte din exportul nostru în străinătate. Rolul pe care e merit să-l joace portul Constanța în mișcarea economică a țării se vede și din următoarele cifre: în 1880 tonagiul abia atinge 6500 tone, pe când în anul trecut ajunge aproape 400000 tone, ceea ce înseamnă că mișcarea acestui port în 28 de ani a devenit aproape de 60 ori mai mare.

Și tot între lucrările de importanță celor de mai sus trebuie să punem și pe acele executate sub controlul comisiunei Europene Dunărene, sub îngrijirea căreia brațul Sulina a fost rectificat și adâncit așa că chiar vasele cu cel mai mare tonagiul pot ajunge până la Galați și Brăila.

Cu toate aceste îmbunătățiri, progresele realizate până acum, nu înseamnă că s'a făcut tot ce se putea face și că n'a mai rămas nimic de făcut. Din contră, abia s'a făcut în-

ceputul și mai rămâne încă mult, foarte mult de lucrat. Suprafețe întregi așteaptă să fie date culturii cum e de pildă delta Dunării și bălțile Brăilei și Ialomiței, așa de productive și cu toate acestea necultivate din cauza inundațiilor.

Prin lucrări de drenagiu și canalizări s'ar putea reda agriculturii nu mai în aceste regiuni o suprafață de o productivitate neînchipuită de peste 500000 Hectare pe care ar putea trăi în condițiile cele mai bune cel puțin 25000 de familii.

Drumuri mai trebuie de asemenea. O cale ferată care să lege Tulcea cu Constanța se impune. Această cale ferată ar pune în valoare multe din terenurile neproductive astăzi. Minele de fier, mangan, cupru și chiar de aur de pe valea Tâței s'ar putea cu ușurință exploata. Alte căi ferate absolut necesare sunt acele ce ar duce la diferitele stații balneare ca Tichir-Ghiol, Agi-Ghiol, Mangalia, etc., cari stagnează astăzi, deși au ape minerale mult superioare celor similare din străinătate. Aceste lucrări cum și altele tot așa de importante

trebuiesc neapărat executate pentru a se putea ajunge cât mai curând la întărirea elementului românesc.

În acest scop nu trebuiesc făcute economii. Orice economie făcută aici ar însemna o crimă... de românism. E vorba doar de viitorul întregii țări a cărei temelii sunt clădite pe ființa Dobrogei, care singură ne deschide drumul către mare în orice timp al anului. Calea pe Dunăre fiind închisă din cauza înghețului, timp de aproape 3 luni în fiecare an, importanța Dobrogei pentru dezvoltarea economică a țării, reesă și mai mult în evidență.

De aceea cu orice preț și prin orice mijloace trebuie să o românim, căci numai astfel vom izbui a separa pentru totdeauna masa slavă dela Nord de cea dela Sud și ne vom asigura stăpânirea vecinică a țării Mării, la care nenorocitul popor Sârb căută să ajungă cu orice preț, fie chiar și cu dispariția țării lor de pe harta Europei.

G. Mitru.

cele ale mării sunt cu mult mai mari. Prin urmare putem zice, că în Europa de ex se află cel mult 5—6 faze: 3 valuri mari cu o așezătură, sau întors.

Din cele expuse mai sus rezultă, că mișcarea atmosferei se deosebește într'atâta de mișcarea mării, întru cât în locul așezăturilor se produc golătăți adevărate iar aceste golătăți (cycloni) precum și mișcarea lor sunt factorii cei mai însemnați ai schimbării vremii.

În locul unde e presiunea înaltă, columna presiionată a aerului e liniștită, iar de pe vârfurile columnei aerul se împrăștie spre locurile mai joase așa însă, că aerul pornind din punctul mijlociu al columnei presiionate, merge spre semiglobul nordic dela stânga spre dreapta, iar spre cel sudic dela dreapta spre stânga.

Aerul care pătrunde în locurile cu presiune mai mică, pornind din punctul central al așezăturii, merge spre semiglobul nordic în direcțiune opusă cu arătătorul orologului, adică dela dreapta spre stânga, iar spre cel sudic dela stânga spre dreapta.

Așadar așezăturile aerului, după cum am văzut, sug în sine aerul din locurile cu presiune mai mare, răpind cu sine și vaporii; în urma aceasta apoi umplându-se așezăturile de aer și vaporii, această împrejurare cauzează timp noros și ploios, pe când în partea unde e presiunea mai mare, domnește timp uscat și senin. — Cu cât aerul merge din o ridicătură de valuri mai mare spre o afunzime mai mare, cu atât și vântul — ce se naște cu această ocaziune — va fi mai puternic. Deci vor avea loc vânturi sau viore, după cum adecă va fi schimbarea aerului, pe când sub columna presiionată va fi o vreme liniștită și frumoasă.

După observări mai îndelungate și serioase s'a constatat, cumcă mișcarea sus-amintită a aerului atmosferic se întâmplă după o lege anumită și statornică. În prima linie s'a dovedit, că mișcarea întâmplată deasupra hemisferii nordice e opusă mișcării ce are loc deasupra hemisferii sudice. La nord mișcarea se întâmplă dela vest spre est, apoi dela sud spre nord și numai în cazuri foarte rari spre alte direcțiuni.

În Europa cele mai multe adâncimi de aer își iau începutul deasupra inzulei Islanda sau deasupra țărâmurului sudic al Grönlandei, deasupra țărâmurului iric și sânelui Adriei și deasupra Italiei de sus.

Presiunea aerului deasupra continentului nostru pornește din două direcțiuni: una dela țărâmul hispano-francez (sînul de Biscaya) care presiune își ia începutul dela regiunile tropice ale Oceanului Atlantic; a doua — în anotimpul friguros — din Rusia, care presiune își are începutul deasupra Siberiei.

Purceând dela cele de sus, presiunea puternică dela apus, în fața presiunii uici de pe continent, cauzează o împrăștiare a aerului din spre vest, deci aerul deasupra oceanului se împrăștie deasupra continentului nostru. Această împrejurare aduce vara timp umed, iar iarna timp moale. Iar presiunea mare a aerului de către Rusia stând față cu adâncimile aerului de către apus, oprește în cale aerul de a se împrăștia și aduce aer de către uscatul Aziei, ceea ce face ca vara să fie ferbinte, iar iarna frig sec!

Dei pe baza celor experiate în modurile pe cari le-am expus pe scurt până aci, știința astronomică a ajuns la aceea, că poate profeti ce timp are să urmeze în curând, și în urmarea acesteia din toate locurile se dă de știrea telegrafică despre presiunea aerului stațiunii centrale meteorologice.

Să aduc un exemplu concret:

Să zic, că înainte de amiază și pe la amiază presiunea aerului la noi a scăzut tare. Starea atunci e aceea, că deasupra Angliei și a canalului *La Manche* precum și deasupra coastei nordice timpul va fi viforos, ploios, iar în partea sud-estică a continentului nostru va fi vântos. Deasupra țărâmului grec și al Aziei mici timpul va fi noros și ploios, din contra în Bavaria, Austria, Ungaria și în partea nordică a Peninsulei Balcanice va domni încă timp senin și uscat...

Astronomul *Le Verrier* a compus în anul 1870 o hartă, pe care a luat-o de bază la prognoza timpului, asupra căruia — respective asupra presiunii aerului atmosferic — susține că ar avea mare influință luna.

Fenomenele acestea naturale însă au lipsă de o studiere îndelungată și încordată și dau un teren mare de lucrare învățaților: astronomilor și meteorologilor, cari — neavând alta de lucru — cu astronomia și cercetări meteorologice se ocupă...

Iar poporul nostru român văzând odată prea multă ploie, iar de altădată

prea multă vreme bună, nebătându-și capul mult cu presiunea și rărirea aerului, cu undulațiunile etc., își ia cu smerenie pălăria din cap și rostește cuvintele dela moștrămoși auzite: »iară și-a luat Dumnezeu mila dela noi«, în cari cuvinte se află toată concluziunea observărilor sale!

Trad. de *Juliu Pop*,
preot în Sântioana.

Dela Asociațiunea meseriașilor români.

Reproducem la locul acesta următoarele date din raportul general pro 1908 al Asociațiunii pentru sprijinirea meseriașilor români din Brașov.

Ucenicii anului 1908. În anul acesta s'au plasat în Brașov, în cea mai mare parte prin mijlocirea Asociațiunii noastre 89 de băieți la următoarele meserii: 18 zidari, 14 măsari, 9 lăcătuși, 9 pantofari, 8 croitori 5 compactori, 5 cismari, 4 dogari, 4 măcelari, 3 lemnari, 2 pitari, 2 zugravi, 2 sculptori în piatră, 1 cojocar, 1 cârnățar, 1 cofetar și 1 tapetier.

În total la finea anului 1908 avem în Brașov 278 ucenici români și anume: 24 pantofari, 39 zidari, 29 lăcătuși, 21 croitori, 18 mecanici, 18 cismari, 27 măsari, 9 lemnari, 3 zugravi, 7 măcelari, 6 tipografi, 3 ferari, 6 văpsitori, 5 cojocari, 9 compactori, 5 sculptori în piatră, 5 dogari, 3 pitari, 2 strungari, 1 bărbier, 2 tapițieri, 3 rotari, 2 cârnățari și 1 cofetar. Toți aceștia sunt plasați cu contracte în regulă, stau sub scutul Asociațiunii noastre și se bucură de toate ajutoarele, ce aceasta li le distribuie.

Acești ucenici s'au bucurat de următoarele ajutoare: a) taxe școlare, b) bani de spălat, c) stipeții, d) bilete de baie, e) haine și cisme. Taxe școlare s'au plătit Cor. 250. Bani de spălat s'au dat Cor. 25. Ca stipeții s'au distribuit Cor. 720. La plățirea stipețiilor s'a urmat modalitatea din anul trecut. Bilete de baie s'au dat în fiecare Duminecă la câte 15 ucenici. Cu ocazia parastasului anual, făcut întru pomnirea fericitului nostru binefăcător *Mihail Stroeșcu* și a membrilor fondatori răposați ai Asociațiunii, s'au distribuit ucenicilor noștri mai săraci și cu purtări bune 26 rocuri, 26 părechi de pantoloni și 30 părechi de cisme.

Calfele anului 1908: În anul 1908 s'au declarat calfe 64 de ucenici și anume: 13 zidari, 10 pantofari, 9 măsari, 5 lemnari, 5 lăcătuși, 5 zugravi, 4 măcelari, 4 croitori, 2 cismari, 1 fotograf, 1 ferar, 1 argășitor, 1 pãrier, 1 sculptor în piatră și 1 bărbier. Dintre aceștia fotografatul, care este *Traian Mușlea*, a cerut și comitetul i-a votat un ajutor de 100 cor. ca să poată merge la Viena sau la B.-Pesta, pentru a se perfecționa în meseria, ce a învățat-o.

Reprezentățiune teatrală în Săcele.

Reprezentățiunea teatrală aranjată în 31 Martie st. v. a. c. de d-l preot Romul Verzea cu concursul mai multor d-soare din Săcele, precum și a elevilor și elevilor români dela școalele civile de stat din Satulung, a fost o frumoasă încununare a unei munci devotate, prestate cu abnegațiune și desinteres. Atât reprezentățiunea, cât și dansul au avut un vădit timbru de ordine și siguranță. S'au jucat trei piese, una de conținut comic, și două de conținut instructiv; dintre acestea prima propovăduind dragostea pentru furcă și războiu, în cealaltă arătându-se foloasele învățătorei și ale muncii serioase. Nu au fost menționatele piese de conținut instructiv o seacă înșirare de sfaturi. Modestele acțiuni au fost întrepesute de părți comice, cântece vesele, »ridendo dicere veritatem« conform principiului horatian: »Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci«.

Publicul, care cu toate intemperțiile timpului umpluse cu desăvârșire sala, aplauda cu căldură pe drăguțele Secelence, cari păreau și mai frumoase pășind pe bină în portul vechiu secelensesc.

După producțiune s'a jucat de către patru eleve române dela școalele civile dansul »spaniola«, cu o așa siguranță și elasticitate, încât tunetul de aplauze a silit pe drăgălașele dansatoare să repeteze încă odată acest fermecător dans de salon. — A urmat apoi »Romanas«, dansată de 12 părechi fixate, pentru a oferi publicului român și strein o adevărată iocană despre acest dans național al nostru, avându-se în vedere evitarea învălmășelilor, cari provin din lipsa de siguranță. S'a jucat fără de cea mai mică eroare. S'a dansat de asemenea și »lanțier« tot de carré-uri fixate în vederea aceluiași scop.

Publicul venit din toate satele și-a petrecut vesel până la orele 4 dimineața.

E un merit al d-lui preot Romul Verzea, sufletul acestei reprezentațiunii, căruia i-a succedat ca cu o muncă uriașă și desinteresată, singur să grupeze în jurul său pe domnișoarele și domni din întreg cuprinsul Săcelilor; în special merită o deosebită laudă pentru contactul de adevărat părinte, ce-l are cu elevii români dela școalele civile de stat din Satulung, căror elevi este a li se mulțămii în al doilea rând pentru râvnă, ordinea și drăgoștea, cu care și-au dat obolul pentru *Thalia* română. — *D. C.*

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Cu 1 Aprilie st. v. 1909

se deschide nou abonament pe cuartatul prim al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii făieii noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Abonamente numai la numărul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 coroane, pe șese luni 2 coroane

ADMINISTRAȚIUNEA.

ULTIME ȘTIRI.

Constantinopol, 22 Aprilie. Sultantul nu și-a pierdut încă toate speranțele. Sultantul a trimis pe primul său secretar la ambasadele Angliei, Prusiei și Franței. Peste câțva timp s'au prezentat la sultan ambasadorii acestor state în persoană. În urma acestui demers sultanul mai speră că va mai rămănea câteva zile încă pe tron. O greutate mare în cestiunea succesiunii pe tron în Turcia e refuzul lui *Reșad Effendi* de a primi candidatura ce i-au oferit-o junii turci. Cât pentru *Isuff Effendi* nu l' primesc tinerii turci. În astfel de condițiuni nu e exclusă candidatura lui *Purhan Effendi*, unul din fii sultanului.

Constantinopol, 22 Aprilie. Se asigură că s'a stabilit un acord cu armata, care se apropie. Acordul conține următoarele puncte: S'a renunțat la detronarea Sultantului; cea mai mare parte din garnizioana Constantinopolei a fost înlocuită cu trupele din Salonic; 600 de jandarmi macedoneni au fost însărcinați cu menținerea ordinii în Capitală; trupele din Salonic nu vor intra în Constantinopol; guvernul va emite o proclamațiune. Toate trupele depun un nou jurământ, flota de războiu părăsește Constantinopolul sub pretext de manevre.

Constanța, 22 Aprilie. Cu toate telegramele liniștitoare primite din străinătate, cari arată că în Constantinopol lucrurile par a fi împăcate, totuși sosesc aici zilnic excursioniști străini persoane politice refugiați. Aseara cu vaporul »Regele Carol« au sosit 356 pasageri, dintre cari 79 în clasa I și 81 clasa a II. Intre refugiați sosiți sunt *Husein-Hilmi*, director proprietar al ziarului »Serbest Izmir« și *Vasile Iorghii*, redactor al ziarului albanez »Besa«.

Rusciuc, 22 Aprilie. Pe zidurile orașului s'a lipit un afiș de următorul cuprins: Fac cunoscut populației județului încredințat mie, că între Bulgaria și Turcia s'a ajuns la deplină înțelegere, al cărei protocol s'a semnat de către delegații ambelor guverne și că independența *Tariatului bulgar e recunoscută*. Prefectul județului, *D. Antonov*.

Londra, 22 Aprilie. Se anunță din Constantinopol că de teama trupelor Sultanului a acceptat aproape

toate condițiunile tinerilor turci și a declarat că va menține Constituția. Pacea pare a fi asigurată. *Hilmi pașa* va fi din nou însărcinat cu formarea noului guvern.

Mersina, 22 Aprilie. Vasul german de războiu »*Loreley*« a sosit ieri seară. Situațiunea nu este încă singură. Străinii de la Adana au fost scăpați cea mai mare parte fugind la Mersina.

Constantinopol, 22 Aprilie. Turburările continuă. Misiunea creștină din Adana este înconjurată de musulmani, cari amenință și școala misionară din Tarzon. 3000 locuitori au rămas pe drumuri. La Merzina situația este disperată. Creștinii au fost nevoiți să caute adăpost la consulat. Localitatea *Alexandreta* este înconjurată de musulmani, pe când Armenii devastează moșiile de prin împrejurimi. Sosesc știri despre numeroase jafuri comise de curzi. Vasele europene de războiu, trimise în ajutorul creștinilor, încă n'au sosit.

Bibliografie.

Din »*Biblioteca românească Socec*« au apărut următorii:

Nr. 52 cuprinzând *Mihail Cogălniceanu* »Deschiderea cursului de Istorie națională«. 30 bani.

Nr. 53 *P. Dulfu* »*Snoave*«. 30 bani.

Nr. 54—55 *Em. Gârleanu* »*Punga*« 55 bani.

Nr. 58—60 *G. Coșbuc* »*Ziarul unui pierde-vară*« 80 bani.

Din »*Biblioteca pentru toți*« au apărut următorii numerii:

Nr. 410—411 *Tom Titt* »*Știință amuzantă*« 60 bani.

Nr. 419 *Francois Copée* »*Lăutarul din Cremona*« și »*Pater*«. »*drame în versuri*«; 30 bani.

Nr. 420 *Renato Simoni* »*Văduva*« comedie în 3 acte. 30 bani.

Nr. 423 *Ottav. G. Lecca* »*Domnițe și jupăne*«. române de altă dată; 30 bani.

Nr. 432—433 *Lew. Tolstoi* »*Romanul căsătoriei*«. 60 bani.

Nr. 440 *N. Meyer-Förster* »*Veohiul Heidelberg*« comedie în 5 acte; 30 bani.

În Tipografia A. Baer București a apărut partea I. din »*Curs complet de Stenografie cu vocale de Henric Stahl*«. Prețul 1.50 Lei.

În Institutul grafic »*Socec et Comp*« a apărut »*Insemnări din Bisericile Maramureșului*« culese de *Ioan Bârlea* și publicate cu cheltuiala ministerului de instrucție publică. Prețul 5 Lei.

»*Cântece din Lumea vechie*«, culese de *Gh. Tulbure*. Prețul 40 filieri. Se pot procura prin Librăria Gazetei.

În editura Librăriei arhideceazane din Sibiu au apărut următoarele muzicali:

Tib. Brediceanu, Caietul I. și II.

»*Doine și cântece*« (voce și pian). Prețul á 4 cor. Caietul I—III, »*Jocuri românești*« (piano solo). Prețul á 4 cor.

A. Bena: »*Nu m'abandona*«, romanță pentru voce și pian prețul cor. 1.20. Se pot comanda prin Librăria Gazetei.

În tipografia Diecezană din Caransebeș a apărut »*Partea socolilor bisericesti*« pe baza contabilității duble, de *Dr. Petru Barbu*. Prețul 3 cor.

ECONOMIE.

Ge putem învăța din lipsa mare de nutreț, ce e acum?

Nici oamenii mai bătrâni de pe la sate nu țin minte să mai fi fost vreodată așa lipsă mare și așa scumpete de nutreț, cum este acum. Maja metrică (100 kgr.) de fân e 10—12 coroane, în unele părți încă și mai scump, paiete 6 cor. maja, coveni (o clae de 20 legături) 2—4 cor., ba în unele părți din Treiscaune un coș de pleavă e 1 cor., așa încât băieți plugari, cari sunt siliți să cumpere, trebuie să dea mai mulți bani pe nutreț, ca și cât le sunt vrednice vitele! Ți-se rupe inima când vezi atâția oameni triști și îngândurați, ne mai știind nici ei de unde să mai cumpere și cu ce să mai cumpere atâta nutreț!

Dar tânguirea nefiind de nici un folos, trebuie să ne întrebăm, că ce poate fi, pricina la lipsa și scumpetea cea mare de nutreț și după aceea să vedem ce trebuie să facă plugarii, ca măcar pe viitor să nu mai sufere, ce au suferit anul acesta și să ocolească — dacă se poate, să nu mai ducă lipsă de nutreț!

Nu în toate părțile a fost și este lipsă de nutreț, ba chiar și în același timp nu în toate comunele; astfel sunt în multe părți comune învecinate, din care în una e lipsă mare de nutreț, iar în alta este nutreț destul, astfel că mai rămâne încă și de vânzare! Toate acestea arată, că nu atât anul rău, care a trecut, e pricina lipsei de nutreț, ci în mare parte nechibzuința în plugărit a multurii! Altfel, cum s'ar putea, că în unele părți să fie mare lipsă de nutreț și în alte părți nutreț mult, încât să fie și de vânzare destul? Timpul a umblat la fel peste tot! Ba încă în anul trecut a fost un timp mai bun pentru nutreț, ca acum doi ani, căci anul trecut în urma ploilor binefăcătoare din Iulie, s'a făcut otavă și trifoiul în cositura a doua destul de bun!

Cumcă nechibzuința în economie a plugarilor e o mare vină la lipsa mare de nutreț, ne arată și aceea, că acolo e mai mare lipsă unde plugarii nu lucră încă bine pământul, unde încă nu au unelte bune și unde nu țin o anumită rânduială în sâmnatul bucatelor una după alta și altele! Dovadă că mai mare lipsă de nutreț duc plugarii, cari mai au încă trei hotară cu ogor, cari în un hotar au bucate de toamnă, în altul cucuruz și altul ogor fără să mai samene și alle plante de nutreț. Pe când nutreț din belșug au plugarii, cari samănă pe lângă cucuruz și bucate de toamnă și alte plante de nutreț și mai ales sfeclă de zahăr! Pildă vie poate fi aceasta: din comuna Bod și Feldioara din Țara Bârsei sute și sute de cară de nutreț s'au vândut anul acesta pe prețuri grozav de mari, pe lângă, că s'au iernat și mai ales îngrășat mii de vite! Adecă în acele două comune și în alte multe comune din Țara Bârsei, să nu fi fost tot așa vreme secetoasă ca și în alte părți? Tot un fel de vreme a umblat peste tot și în comunele, unde e lipsă mare de nutreț și și în acelea, unde e nutreț din belșug! Nu vremea e deci cauza, ci neștiința și nechibzuința plugarilor! Nici nu e aceea cauza, că au pământ mult ceea cari au acum nutreț din belșug, căci dacă au pământ mult țin și vite multe. În Țara Bârsei cam aproape pe fiecare jugăr țin o vită. Astfel că un plugar, care are o gospodărie bine condusă, dacă are 30 de jugăre de pământ, (fără să aibă fânate de loc) a iernat anul acesta 25—32 capete de vite și totuși a mai putut vinde nutreț de 1000 coroane, cel puțin! De altă parte în ținuturi unde sunt trei hotară cu ogor un plugar cu 30 de jugăre de pământ (și fânate având în ele) de abia a putut scoate din iarnă 8—12 capete de vite, dacă cumva nu a mai și cumpărat nutreț!

Alte multe pilde, cu sutele se pot aduce, cum un plugar din anumite ținuturi, pe unde sunt trei câmpuri cu ogoară e lipsit și anul acesta și de obicei în toți anii, de nutreț, pe când altul, din alte ținuturi, cu un plugărit mai bine chibzuit, chiar dacă are pământ mai puțin ca cel dintâiu, totuși el ernează vite mai multe și mai bine și mai are nutreț încă și de vânzare! Așadar ce poate fi pricina la aceasta? Că doară are unul un pământ mai bun ca celălalt? Nici decum, pământul e bun peste tot, și se poate face din rău bun și din bun și mai bun! Nu aci e pricina! Și iată care este!

În părțile acelea, unde se mai țin cele trei hotară sau câmpuri cu ogor, plugarii au numai atâtă nutreț, ce cosesc de de pe livezi sau fânate: fân și otavă, și pe lângă aceea au coceni și paie de grâu, săcară și ovăș și pleava lor! Altfel nu au și mai ales nu au trifoiu, nu au lușernă, nu au sfeclă de zahăr, nu au foi de sfeclă de zahăr, nu au cucuruz verde de nutreț, (murat sau înăcrit pentru eană) și alte multe feluri de nutrețuri! Plugarii din astfel de ținuturi, chiar când umblă ani buni și grași, ei tot nu pot ține multe vite și nici nu le pot ține bine, căci nu au cu ce! Fânul cât îl au, îl mănâncă repede vitele, dacă nu le mai dă și altceva; paie și pleava și cocenii nu le prea mănâncă bine, decât cel mult în anii cu iarnă grea și geroasă! Ar trebui să capete și nutrețuri mai apătoare, ca sfeclă, picioi, tăișăi, foi de sfeclă de zahăr, cucuruz verde murat și altele. Dacă ar mânca și paie mai multe, coceni și pleavă mai multă, căci ar cere rânza lor nutreț uscat mai mult! Dar de unde să le ia pe acestea plugarii căci ei nu are, dacă nu a sâmnat!

Dar cum e la plugarii cu chibzuială și cu bună economie, unde nu mai sunt câmpurile cele trei cu ogor? Un astfel de plugar nu samănă numai bucate de toamnă și cucuruz ci și altfelii de plante! Așa samănă el pe a patra sau a cincia parte din toată moșia lui trifoiu, samănă sfeclă de nutreț pentru vite și porci, samănă sfeclă de zahăr, dela cari îi rămân

foile și tăișăii (dela fabrica de zahăr) samănă orz, mazărice, lușernă și dacă nu a sâmnat sfeclă, samănă cucuruz de nutreț! Chiar de nu s'ar face tocmai bine, un fel de nutreț, i se face altul și astfel totdeauna are mai multe feluri de nutreț mai mult și mai bun, cu care apoi poate ținea vite multe și bune dela cari are apoi gunoiu mult și bun, cu care își îngrășă moșia întregă de-i rodește mai bine! Un astfel de plugar nu le dă fân și trifoiu mult iarna la vite, ci numai la cai și vițai, cealaltă poate nici nu'l gustă! Dar le dă coceni, paie de grâu, orz, ovăș, le dă apoi nutrețuri apătoare, sfeclă sau picioi tăiate cu mașina mărunț, amestecate cu pleavă sau tăiate, le dă foi de sfeclă de zahăr tăiașăi sau șnițele (dela fabrica de zahăr le capătă de geaba dacă a avut sfeclă de zahăr sâmnate) amestecate cu pleavă! Așa că fânul și trifoiul îi dă numai câtră primăvară și la vitele cari muncesc sau cari sunt pușe pe îngrășat și la cele tinere ca să crească mai iute!

Preotul Aurel Nistor.

(Va urma.)

Povețe.

Castraveți timpurii. Cine dorește să recolteze cât mai curând castraveți, să porcească după următorul procedeu: Cătră finea lui Aprilie se iau 3—4 sâmburi de castraveți, cari mai înainte au stat 24 de ore lângă cuptor învaliți în petece de postav de lână unde au și incolțit; aceștia se pun în vase de-o lărgime de circa 10 ctm. la gură. Vasele acestea se așază des unul lângă altul într'un malegar folosit. După aceasta se pun între vase bucați de var nestăns de mărimea ouălor de porumb.

Varul se udă puțin cu apă, după aceea se acopere malegarul cu geamuri de sticlă. Indată ce se ivesc apoi plantele, se aerizează cât de des, dacă temperatura este potrivită; curând după aceea geamurile se vor pune numai peste noapte. Când vedem că s'a format prima foaie, scoatem plantele din vas, alegem din ele cele mai bine dezvoltate și le plantăm la o depărtare de 35 ctm. una de alta. În modul acesta putem avea castraveți cel puțin cu trei săptămâni mai curând. („Munca“).

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea petreceri din 1/14 Februarie 1909 care a avut loc în școala gr. or. română din Deda au binevoit a suprasolvi următorii P. T. Domoi: Galacteon Șagău, protopop și D-na 8 cor. Emil Pop mare proprietar Bobahalma 5 cor., Nicolae Pop, Bobahalma 5 cor., Ilie Juga preot Arcalia 3 cor. George Căzan preot Filca 2 cor., Ioan Vodă preot Deda 2 cor., Dr. Ioan Harșia adv. Reghin 2 cor., Ioan Finco notar Deda 2 cor., Dr. Petru Neagoș medic Deda 2 cor., Dr. T. Popescu Reghin 1 cor., Dr. Eugen Truția avocat Reghin 1 cor. Nicolae Gliga par. Râpa 1 cor., D-na I. Lado Râstoșne 1 cor., Octavian Petru cand. preot Ibanești 1 cor. A. Niculescu par. Meșterhaza 1 cor. A. M. Popa protopop Reghin 1 cor. I. Sipoș Reghin 1 cor., Simeon Zăhan paroch Cașova 1 cor. Petru Oltian 1 cor., Ioan Ghidin colecător Deda 60 fl. Ciril Dumbrava par. Morăreni 50 fl., George Gabor inv. Dumbrava 50 fl., Elizabetha Stefan Deda 30 fl., Székely Iános func. Deda 20 fl.

Intrate au fost în total 121 cor. 60 fl. ear spesele, 101 cor. 60 fl. Dețrăgându-se spesele, rezultă un venit curat de 20 cor. pentru care sumă s'au cumpărat altoi pentru curtea școlii din Deda.

Tuturor suprasolviților le aducem și pe această cale cele mai călduroase mulțămite rugându-i că și cu altă ocaziune să binevoiască a ne onora cu prezența P. T. D-lor, acordându-ne binevoitorul sprijin.

Deda, la 13 Aprilie 1909.

P. com. aranțator

Gregoriu Ceonlea, Ioan Borșian,
inv. inv.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cum trebuie să dormim?

Cum trebuie să dormim? pe partea dreaptă sau pe pe partea stângă? D. DeLorme, inspector general medic al armatei franceze a răspuns: »Poziția normală a omului când doarme, este aceea când doarme pe »spate«. D. Landouzy, decanul facultății de medicină din Paris a opinat următoarele: »A dormi pe partea dreaptă sau pe partea stângă, nu are nici o importanță. Fie-care doarme conform obiceiurilor sale. Pentru a dormi bine însă nu trebuie să schimbăm des poziția. Ca preferință, cred că a dormi pe partea dreaptă este mai bine«. D. dr. Debove, profesor, a răspuns: »Trebuie să ne culcăm pe spate sau pe partea dreaptă. Să lășăm ferestra întredeschisă sau chiar deschisă într'o cameră de alături, fără însă a provoca vreun curent de aer«. D. Huchard, specialist în boale de inimă, a opinat pentru partea stângă de oare-ce, cine crede că inima ar fi influențată în rău, se înșală în mod grozav. Iar d. Davariere, igienist, a declarat că trebuie să ne culcăm pe spate pentru a lăsa plămânii și inima să funcționeze în libertate... Deci, n'aveți decât să alegeți partea ce vă convine și care vă place!

Femei cari muncesc.

Statistica profesorilor din 12 Iunie 1907 arată, că în Germania, numărul femeilor cari muncesc în felurite profesii, a sporit mult. De la 1895 până la 1907, numărul total al femeilor a sporit cu 18.58 la sută, iar al celor ce au o profesie, cu 56.59 la sută. Dacă numărăm și pe servitoare (cari sunt însă mai puține de cât în 1895), cu 42.21 la sută. În același răstimp, numărul bărbaților cari muncesc în vre-o profesie, a crescut numai cu 19.85 la sută; iar ținând seamă și de servitori, cu 19.75 la sută. În 1905 erau 5.264.393 de femei cu profesie, față de 15.506.482 de bărbați, deci aproape numai $\frac{1}{3}$; în 1907 însă erau 8.243.498 de femei cu profesie, față de 18.583.864 de bărbați, deci mai mult de jumătate. Socotind și servitoarele, sunt în Germania aproape zece milioane de femei cu profesie. Iată deci cum merse lucrurilor scoate pe femeie din casă: Jumătate din femeile mai în vârstă de 15 ani își câștigă viața muncind pe salariu.

Răsunarea artistului.

Cunoscutul artist de violină Isaye a avut odată un strălucit concert în Nizza. Ca pretutindenea așa și acolo el a fost foarte bine văzut în toate societățile. Un neguțător de ghete, a invitat într'o zi pe mai mulți milionari, pretini, la cină, între cari și pe artistul Isaye. După cină stăpânul casei a adus de undeva o violină și a rugat pe artist să binevoiască a cânta câteva piese. Lui Isaye, ca unui mare artist, nu i-a convenit aceasta rugare, însă spre plăcerea tuturor totuși a cântat câteva bucați, satisfăcând astfel cererii stăpânului. Peste câteva săptămâni conveniră la Paris, unde cu ocaziunea aceea și Isaye a dat o cină, invitând și pe neguțătorul milionar. După ce-tea servitorul puse în brațele neguțătorului o părechă de ghete stricate. El să mira și nu știa de toc ce însemnă aceasta, deci întrebă: Ce să fac cu ele? Isaye îi răspunse zâmbind: În Nizza D-ta m'ai rugat ca să cânt la violină pentru voia D-tale. Acum eu te rog ca să reparzi ghetele aceste. Să arătăm ce știm. Astfel și-a rezbutat artistul Isaye.

Marinele de războiu.

În revista franceză »Illustration« a apărut de curând un studiu comparativ asupra marinelor principalelor state, din care credem interesant să rezumăm datele de mai jos.

Englittera are 43 de cuirasate și 38 crucișătoare-cuirasate, adică 81 de vase căptușite cu oțel, la cari se vor adăoga încă patru cuirasate de tipul lui »Dreadnought«. Un »Dreadnought« înseamnă, ultima creație a modelii în materie de arhitectură navală, adică un monstru marin de 18.000 până la 26.000 de tone, cuirasat complet, și armat numai cu tunuri mari. Dar Englittera mai are 171 contratorpiloare și 60 de sub-marine.

Statele-Unite au 25 de cuirasate și 15 crucișătoare-cuirasate. Statele-Unite mai au în construcție încă 6 cuirasate, iar congresul a hotărât construirea a două vase monstre de câte 26.000 de tone fiecare.

Germania are o flotă de 20 de cuirasate, 8 crucișătoare cuirasate, 83 contratorpiloare și 6 sub-marine. Înainte de 1914

se vor mai adăoga încă zece cuirasate de câte 18.000 tone cari sunt actualmente în construcție. Nici o marină din lume n'a crescut cu atâtă repeziciune ca marina Germaniei.

Marina franceză n'are de cât 15 cuirasate moderne. Dacă la această cifră se adăoga cele 20 de crucișătoare, flota franceză e pentru moment mai numeroasă de cât cea germană, dar asta numai până ce se vor pune în serviciu cele 10 cuirasate germane, cărora Franța nu le poate opune de cât 6 unități noi.

Japonia, poate pune în linie de bătaie 13 cuirasate, și tot atâtă crucișătoare cuirasate, 53 contra-torpiloare și 9 sub-marine. Mai are în construcție două cuirasate de câte 22.000 de tone. În flota Japoniei figurează și cele 5 cuirasate rusești înecate la Port-Artur, cari au fost scoase și reparate. Cinci vase de câte 19.000 de tone sunt în construcție

Italia are o escadră de 6 cuirasate, 12 crucișătoare-cuirasate, 17 contra-torpiloare și 8 sub-marine. Mai sunt patru cuirasate în construcție.

Marina rusească se reconstruie în cet. Numărând și escadra Mării Negre, poate pune în linie 6 cuirasate și 6 crucișătoare-cuirasate. Apoi 97 contra-torpiloare și 32 de sub-marine.

Un specialist francez spune în »Le Matin« că în 1910 Anglia va avea 12 Dreadnought, Germania, 6; Statele-Unite 4, și Franța nici unul. Iar în 1912, Anglia va avea 22; Statele-Unite, 6; Germania, 13; Austria, 4 și Franța numai 6. Mai da amănunte că cuirasatele mai mici de cât Dreadnought bat la 5000 de metri, iar acesta la 6000 — 8000. Iuțea lui fiind mult mai mare poate păstra depărtarea care-i vine la socoteală și zdrobi fără teamă vasele de tip vechiu. Are și rază de lucrare mai întinsă, iar tunurile, fiind toate de același calibru, e mai lesne să aibă muniția trebuitoare. Cu atât mai greu va fi marinei franceze să reziste într'o luptă cu ori-care putere, ce construiește Dreadnought, grabnic.

Amestec de popoare în Statele-Unite.

Ziarul »Neue Deutsche Zeitung« din New-Orleans publică date interesante despre populația Uniunii Nord-Americane. A șaptea parte a întregii populații este de origine străină. În Boston 70 la sută sunt emigranți, în New-York 80 procente, în Milwaukee 86 procente. În Chicago aparziare în 10 limbi, serviciul divin se oficiază în 20 de limbi diferite. Chicago este al doilea oraș mai mare ceh, al treilea oraș mai mare svedez, al patrulea polonez, al cincelea german. New-Yorkul are mai mulți locuitori italieni, decât Roma, Bostonul mai mulți irlandezi decât Dublinul. În Pittsburg locuiesc mai mulți Sârbi decât în capitala Serbiei. Este de observat, că în acest amalgam de popoare, elementul, care predomină este cel slav și român, în detrimentul celui german, care se împuținează din zi în zi.

Domnii abonați, cari pe ziua de 1 Aprilie v. nu și-au reînnoit încă abonamentul, sunt rugați să grăbească cu reînnoirea lui căci de azi încolo foaia se va expeda numai celor ce și-au reînnoit abonamentul.

Administrațiunea
»Gazetei Transilvaniei«.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor responsabil: Victor Branicea

Cine mă scapă definitiv de durerile astmatice și reumatice? Pană de prezent acestei întrebări singur d-l Müller Albert (Budapesta, Vadász u. nr. 34/V₂₈) a fost în stare să răspundă, deoarece rezultatul ce l'a ajuns prin crucea sa duplă electromagnetică R. B. Nr. 86967 este aproape de necrezut, pentru ceea ce din partea bolnavilor reînșănătoșăți primește multe mulțămite. O astfel de scrisoare i-a adresat de ex. cu ocaziunea anului nou Feit János din Biserica-Albă: Prea stimate d-le Müller! Prind peana, ca să-ți exprim cele mai fierbinți mulțămite pentru crucea R. B. Nr. 86967 ce ați inventat, pentru că eu prin folosirea aceluia m'am vindecat pe deplin de durerile reumatice ce mă chinuiau de 5 ani. Într'un timp zăceam în pat și nu mă puteam nici mișca; acum însă nu sunt silit să pășesc patul. Cu toată stima: Feit János.

Câte-va cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va cărui oameni să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a deestăina aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înoceta existența boalelor secrete.

De e chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de bătă, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de feve bășică, nervi și sira spinării, începutul și de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spasmod, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea-ce privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit, foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fie-cărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Duminea până la 12 ore a. m.).

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VII., Rákóczi-ut 10.

La librăria „Gazetei“ Brașov, se află de vânzare următoarele:
Cărți literare apărute din ediția „Minerva București“

- Titu Maiorescu, „Critice“, Volumul I, prețul 1.50 cor.
- C. Sandu-Aldea, „Pescar de Islanda“ prețul 1.50 cor.
- N. Petra-Petrescu, Ilie Marin, istoriograf pentru tinerețe, localizată după nemțesce. 193 pg. Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop, „Domnița Viorica“ roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- M. Salodeanu, „Floarea Omlit“, roman. Prețul 2 cor. (plus porto ban) 20
- Ștefan Iosif, „Credință“ Poezii a cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar, „Bătrânii“, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanul, „Pestiri din copilărie“. Prețul a cor. 1.50
- Vasilie C. Osvadă, „Bancă populară din România“ cu un an. informativ. Prețul 1 cor. (plus 5 b. porto). 1.05
- Ion Manolache-Holda, Fete, portrete schițe și nuvele, ediția I. 3 pag. Preț Lei 1.50
- Il. Chendi, „Fragmente“. Un șir de interesante articole (informații, itere rare), și sunt o continuare a lumelor „Preludii“ și „Foileton“ și se. 246 pag. Prețul . . . și 2.50
- Vasilie C. Osvadă, „Legea Tovă șiilor“. Prețul — 50 cor. (plus porto 5 b.). —55

Cursul la bursa din Viena.
Din 21 Aprilie n. 1909

Renta ung. de aur 4%	112 55
Renta de corone ung. 4%	92 50
Impr. câ. ter. ung. în aur 3 1/2%	82 —
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	93 45
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	196 —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	142.25
Renta de hârtie austr. 4 1/16	95 30
Renta de argint austr. 4 1/10	95 25
Renta de aur austr. 4%	116 50
Renta de corone austr. 4%	95.30
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	83 50
Losuri din 1860	159 80
Acții de-ale Băncii ung. de credit	735 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	630 75
Acții de-ale Băncii austro-ung.	1778 —
Napoleoniori.	191 1/2
Mărci imperiale germane	117 2 1/2
London vista	239.60
Paris vista	95 20
Note italiene	94 25

Cursul pieței de Brașov
Din 22 Aprilie n. 1909

Bancnote rom. Cump. 18.90	Vend. 18.96
Argint român	18.90
Lire turcesci	1.50
Scris. fonc. Albine 5% 100.—	101.—
Ruble Rusescoi	2.53
Napoleoniori.	19.12
Galbeni	11.40
Mărci germane	117.50

„ECONOMUL“

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni.
Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Panticeu, expozitură în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.
Are Capital social în 4000 acțiuni K. 400.000
Fonduri de rezervă „ 250.000
Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000
Depuneri spre fructificare circa „ 1.500.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu 4 1/2% și cu 5%, iar la suma peste 10.000 cor. și dela corporațiunii culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin două subserieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Contocurent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%; „Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind.

„Economul“ mijlocește cele mai eficiente asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:
Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir.
Dir. executiv:
Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Ștefan Havași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Poruțiu, advocat.

Nr. 517—909.

Licitațiune minuendă.

În cauza edificării din nou a cancelariei comunale, comuna Todoricza scrie licitațiune minuendă, care se va ținea în 2 Maiu 1909 la 2 oare p. m. la casa comunala

Prețul strigărei e 6333 cor. Oi fil. după care sumă licitanții au a depune 5% vadiu înainte de începerea licitațiunii verbale.

Oferte în scris încă se primesc, întru cât acelea sunt provăzute cu vadiul de 5% după suma oferită și cu declarațiune că oferentul cunoaște condițiunile de licitare și să supune acelorora.

Celelalte condițiuni de licitare, planul și preliminarul de spese până la ziua licitații se pot vedea în cancelaria notarială din Mundra.

Todoricza, la 16 Aprilie 1909.

572,1—1.

Primăria comunala.

De vânzare.

Mobilier de prăvălie [Stelajuri, pupitre, mese] se vinde cu preț favorabil în prăvălia de manufactură Salomon Eisenstein. (569 1—1)

Nr. 29—1909.

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a ezeceuta luerările necesare la edificarea bisericii gr. cat. din Tirimia-mare (Nagyterem) prin aceasta să rezeacă să-și înaintese ofertele în scris însoțite de cautiunea de 800 cor. (adeacă optsute coroane), la oficiul par. gr. cat. din Tirimia-mare cel mult până la 5 Maiu 1909 oarele 6 p. m.

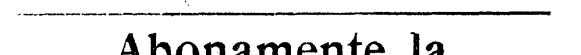
Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre aceste lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, preliminarul și planul aprobate de Preaveneratul Conzistor Metropolitan la 27 Martie 1909 sub Nr. 2212 să pot studia zilnic la oficiul parohial gr. cat. între oarele 8—12 a. m. și 2—5 p. m.

Licitațiunea minuendă publică se va ținea în 6 Maiu 1909 la 2 oare după amiazi.

Tirimia-mare, la 18 Aprilie 1909.

Zosim Nuțiu, Ioan Cioban, paroch. corator prim.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Ne mai pomenit de ieftin!

Din cauza desfacerei prăvăliei de încălțăminte **vând cu prețuri de tot ieftine**, atrăgând atențiunea Onor. Public, că numai până la expirarea contractului 29 Sept. a. c. poate profita de această ocaziune rară.

Stelagele prăvăliei și arangeamentul de Nikel din Austlag încă sunt de vânzare.

Ioan D. Avrigeanu, magazin de încălțăminte, Brașov, Strada Porții Nr. 8.

(566,9—10.)

Cea mai bună coasă în lume

este coasa de oțel de St. Anton și se poate căpăta singur numai dela **Sohr Pál Somogy-Szile, Főter 2.**

Coasa de oțel de tun St. Anton se fabrică din oțelul de tun mes-tecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabriciei.

500 de coroane plătesc celui ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun St. Anton cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. Anton două rele. Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite ori-cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o carte poștală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat. Garanță deplină. — Co-

Serviciu conștiințios! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înnoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.

Briciu de oțel de diamant cu garanță de 5 ani, costă 1 fl. 50 cr.

(566,2—6.)

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și sive nice din depositul nostru din A-da Aței Nr. 6 pe lângă schim, imediat al sticlelor este următor:	
Gloria	1 litru 12 fl. 1/2 litru — fl.
Borpatak	„ 12 „ „ — „
Matild	„ 16 „ „ 14 „
Borhegy	„ 16 „ „ 14 „
Baross	„ 16 „ „ 14 „
Előpatak	„ 16 „ „ 14 „
Fehérvő	„ 16 „ „ 14 „
Felsőrákos Mária	„ 16 „ „ 14 „
Kászton Salutáris	1 litru 16 fl. 1/2 litru 14 fl.
Horgász	„ 16 „ „ 14 „
Repáti	„ 16 „ „ 14 „
Borszék	„ 28 „ „ 22 „
Sztójka	„ 28 „ „ 22 „
Eoholt	„ 28 „ „ 22 „
Hargitta	„ 26 „ „ 22 „
Székely-Selters	„ 26 „ „ 22 „

La cumpărare de 25 sticle livrerăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public
Societatea pe acții a exploatării și exportului apelor minerale. (479,85—150)

Telefon 89.

Telefon 89.

Pentru sezonul de zidiri

Oferim

VARUL

nostru, fabricație proprie în vagoane complete și detalii, asemenea și Var stins, năsip și pietriș (Schlegelschotter).

Cărămizi de zidire și țigle de acoperit. Var se vinde și en-detail în Strada lungă Nr. 29.

Hungaria-Căramidărie cu abur, Societate pe acții în Zsombolya.

Filială:

Brașov, fosta căramidărie Kertsch. (566,2 - 12.)

SĂNĂTATEA

este cea mai scumpă birăfacere pentru Dame, se poate conserva și cultiva folosind

CORSET GRADEFRONT

care este comod și modern.

se capătă după măsură sau gata numai în

MAGAZINUL

Mme B. GOLDSTEIN,

Confecționare de corsete specialitate
BRAȘOV, Strada Vămei Nr. 21

De bună seamă

cetește acest bun sfat!

Vestea bună ajunge dintr-o parte. Această zicală se potrivește și la „Franzbranntwein“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Franzbranntwein“
ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevastă, e oarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă s copii la casă, dacă are vr'unul durere de cap, ori de stomah. În fiecă familie sunt de aceia, cari nu pot dormi, ori sunt nervoși, au reuma, îi doare spinarea, sau se simte slab, ori ametește? În astfel de cazuri folosește „Franzbranntwein“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca cel ce lucrează mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul capul cu „Franzbranntwein“ și puterile i-se înnoesc dublu.

„Franzbranntwein“ se capătă pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se prepară numai în laboratorul „KOSMOS“ din GYÖR, de unde se trimite ori unde cu rambursă, ori dacă se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 coroane pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 coroane.

„Franzbranntwein“
ca medicina întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a folosit „Franzbranntwein“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgriburind de frig? Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu cmitita medicină. Nu numai frigul, ci și căldura, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă și-ar elăti gura în fie-care dimineață și seară cu apă amestecată cu „Franzbranntwein“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scorburesc, nu capătă omul dureri de stomac.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și încăruntirea de cu vreme.

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“
din Sibiu

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

in toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 95,816.412 cor. Capital asigurat asupra vieții: 9,882.454 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4 484,278-83 c., pt. capitale asig. pe viață 4,028,113-12 c.

Oferte și informații se pot primi dela: Direcțiunea în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etapiul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și de la subagenții din toate comunele mai mari.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boala

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, turturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciri de inimă, asemă, auțul greu, sgârciri de stomac, lipsa poftei de mâncare, recelă la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încuruse din toate părțile lumii, cari prapuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. publice asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se copieze de cu aparatul „Volta“, de ore-că „Cianul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut și apreciat și cercetat. Deja teifințateea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi

Pretul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor. folosibil la morbari, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediți din centru și locuri de vëndare pentru țară și străinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V. 28, Strada V. DÁSZ 34, colțul strada Kálmán.

Încălțăminte de tat felne

GHETE

original americane pentru Dame, Domni și Copii.

Papuci albi de atlas.	Cisme de lucru.	Ghete cu sinoare.
Papuci albi	Cisme Halina.	Ghete cu nasturi.
Papuci de dans.	Cisme de vânat.	Ghete cu zug.
Papuci de gimnastică	Cisme de călărit.	Ghete de voiajii.
Papuci călduroși	Gumasse.	Pantofi de casă
Papuci de postav.	Galoel.	

pentru Dame, Domni și Copii.

Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte. — Mare asortiment

Fason modern. **ALFRED IPSEN Kronstadt,** Prețuri ieftine.

Strad. Vămiei nr. 36, (vis-à-vis de Cafeneaua Transilvania).

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcânia Steu-Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, aședământul său de înmormântare bogat asortat și cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot capăta cu prețuri ieftine.

Consiune și depou de sicrii de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor sicriilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cazuni pentru moanute și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentată de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și car funebru vëndet, pentru copii, precum și cloșii

Comandă întregi se execută prompt și ieftin, iar a asupra-mi și transporturi morți în străinătate.

La casuri de morțe a se reză la

E. Tutsek.

71-*